

Te deix, néta meva, aquest llibre com a penyora

Carme Riera està cofoia amb el seu nou llibre. És que l'ha escrit amb la intenció de reviuir els seus records d'infància a Mallorca com a penyora per la seva primera néta acabada d'arribar al món. Vol que la nina conegui el seu paradís perdut dels anys cinquanta, que encara s'ha fos més que d'altres, perquè l'atmosfera que es vivia a l'illa fa mig segle "s'assembla poc a l'actual": "Feia una altra olor i els sons, tant els de ciutat com els de fora vila, eren diferents dels d'ara."

Una atmosfera literària que l'escriptora ja va reflectir l'any 1975 amb el seu primer recull de relats titulat *Te deix, amor, la mar com a penyora*; i es va consolidar dos anys més tard amb *Jo pos per testimoni les gavines*. Dues obres que van deixar una profunda petjada, tant pels personatges i els temes tractats com pel seu llenguatge viu, dialectal, riquíssim, que transmetia altres sensacions d'olors i sonoritats que la que havíem tastat d'escriptors talentosos més madurs, també de les Balears. Uns llibres que van ser punt de referència lectora a les escoles i a les biblioteques i que van enfortir la necessitat de mantenir les variants dialectals dels diferents accents parlats per fer més real la ficció literària.

Amb arrels mallorquines per part de pare i catalanes per línia materna, a més de france-

escoles encotillades on va anar. Contemplar el mar des de la finestra, escoltar els sorolls i les converses de carrer i espiar la vida dels grans darrere una cortina quan la feien fora perquè "hi havia roba estesa", li encenia l'ànima. I tenir un pare que l'adorava i una mare a qui envejava per la seva bellesa i saviesa li va produir més d'un maldecap. "És un trauma per una filla tenir una mare tant bella."

Un paradís perdut però ben aprofitat pel futur. Carme Riera confessa en la seva història que els seus llibres posteriors no haurien sorgit tal com són sense la petjada d'aquella infància. El seu

mirar per la finestra és present en el seu primer llibre i els personatges més singulars de les seves novel·les són trets del món del seu entorn. Així com també reconeix la influència de les trobades a casa seva amb escriptors amics dels seus pares com ara Llorenç Villalonga, Baltasar Porcel i Camilo José Cela.

Una infància que més que reflectir una realitat curulla de vida, prou atractiva, ens fa entrar en el món màgic de la Mallorca ciutadana i rural de fa mig segle. Aquella illa que tenia en el seu parlar una riquesa verbal de tonalitat musical que encara enamora, i en la seva vida social una placidesa vital malgrat les privacions de l'època.

Un gran regal literari. *

Carme Riera ha publicat una novel·la basada en els records de la seva infantesa a Mallorca
QUIM PUIG

TEMPS D'INNOCÈNCIA
Carme Riera
Editorial: Edicions 62
(Barcelona, 2013)
Pàgines: 240
Preu: 20 euros

NOVEL·LA MARTA MONEDERO

Secrets i mentides en un Hèlsinki apocalíptic

Espolseu-vos el tòpic de la perla del Bàltic perquè no té res a veure amb el Hèlsinki apocalíptic que retrata la novel·la futurista *El guaridor*, de l'expublicista finlandès Antti Tuomainen (1971), guanyadora fa dos anys del premi a la millor obra de suspens al seu país.

Falten dos dies per Nadal i la devastació mundial ha deixat milions de persones sense casa, les guerres assolen les fronteres de la Unió Europea i milions de refugiats dels països del sud fugen cap al nord amb l'intent per sobreviure a l'hecatombe generada pel canvi climàtic.

En aquest ambient de *Mad Max* passat per aigua, *El guaridor* relata les peripècies d'un poeta quan la seva dona, una periodista

d'investigació, desapareix a la gens idíl·lica capital finlandesa, on les pluges han inundat el metro, hi ha talls elèctrics, els cotxes abandonats cremen al carrer, els escarabats envaeixen les cases i un assassí en sèrie, El guaridor del títol, actua de manera impune per liquidar els artífexs del desastre ecològic.

La recerca de la dona per part del poeta amaga un grapat de secrets i mentides en una trama convincent i dinàmica. De tota manera, acaba sent l'embolcall social i sobretot ètic (per què algú continua fent allò que cal fer

EL GUARIDOR
Antti Tuomainen
Traducció: Emma Claret
Editorial: Empúries
(Barcelona, 2013)
Pàgines: 224
Preu: 15,90 euros

quan el món s'acaba?) l'element que atorga un plus a aquesta història en què afloren els fantasmes del passat amb uns diàlegs àgils i directes com un cop de puny.

Tuomainen l'ha encertada en triar el gènere negre, un narrador en primera persona i un traç minimalista per dibuixar uns personatges convincents, les vicissituds dels quals ens empenyen a enganxar-nos a una història que aguanta la tensió fins a un final que, tot i la solvència, no supera la potència ni la grapa d'una arrencada trepidant. *